

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Palade Rodica în numele inculpatului și de către inculpatul Morari Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2021, în cauza penală în privința lui

Morari Ion XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în s. XXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.06.2020 - 13.10.2020;

Instanța de apel: 10.11.2020 - 10.02.2021;

Instanța de recurs: 19.04.2021 - 14.07.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 13 octombrie 2020, Morari Ion fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.155 Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.201¹ alin.(2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare;
- în baza art.349 alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.385 alin.(4) și (5) Cod de procedură penală, s-a constatat încălcarea condițiilor de detenție în privința inculpatului, fiindu-i redus termenul de pedeapsă cu 264 zile.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, Morari Ion fiind în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj) cu Novițchii Natalia, născută la XXXXX, care conform art.133/1 lit. a) Cod penal, este membru de familie, pe parcursul ultimilor ani a vieții în comun, intenționat a manifestat continuu un

comportament agresiv față de concubină, exprimat prin cuvinte injurioase, ofense, amenințări cu răfuială fizică și maltratare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, fapte care în permanență i-au provocat victimei stări de tensiune, suferință fizică și psihică.

Drept urmare, pe 30.03.2018, la aproximativ ora 20:20, Morari Ion, aflându-se la domiciliu în XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică a inițiat un conflict verbal cu concubina Novîchii Natalia, conform informație materialului înregistrat în Registrul nr.2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente sub nr.1722 din 30.03.2018.

Tot el, pe 07.12.2018, la aproximativ ora 19:10, aflându-se la domiciliu în XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică a inițiat un conflict cu concubina Novîchii Natalia, în cadrul căruia a numit-o cu cuvinte necenzurate, a agresat-o fizic, lovind-o cu un obiect de lemn, astfel cauzându-i dureri fizice, conform informație materialului înregistrat în Registrul nr.2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente sub nr.8091 din 07.12.2018.

Tot el, pe 05.05.2019, la aproximativ ora 22:00, aflându-se la domiciliu în XXXXX, a inițiat un conflict cu concubina Novîchii Natalia, în cadrul căruia a numit-o cu cuvinte necenzurate, a agresat-o fizic, lovind-o cu pumnii și picioarele, astfel cauzându-i dureri fizice, conform informație materialului înregistrat în Registrul nr.2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente sub nr.2814 din 05.05.2019.

Tot el, pe 12.03.2020, la aproximativ ora 20:30, aflându-se la domiciliu în XXXXX, a inițiat un conflict cu concubina Novîchii Natalia, și minorii Novîchii Victor, născut la 22.10.2003 și Novîchii Sabrina, născută la 24.02.2007, în cadrul căruia i-a numit cu cuvinte necenzurate, și amenințându-i cu aplicarea violenței folosind un obiect asemănător cu o grebla, conform informație materialului înregistrat în Registrul nr.2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente sub nr.1559 din 12.03.2020.

Tot el, pe 30.05.2020, la aproximativ ora 13:00, aflându-se la domiciliu în s. Dumbrăveni, r-nul Soroca, a inițiat un conflict cu concubina Novîchii Natalia, în cadrul căruia a numit-o cu cuvinte necenzurate și a agresat-o fizic, lovind-o cu pumnii în regiunea spatelui, astfel cauzându-i dureri fizice, conform informație materialului înregistrat în Registrul nr.2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente sub nr.3380 din 30.05.2020.

Tot el, pe 03.06.2020, la aproximativ ora 20:20, aflându-se la domiciliu în XXXXX, fiind în stare de ebrietate, a inițiat un conflict cu Novîchii Natalia, în cadrul căruia, a numit-o pe ea și pe minorii Novîchii Victor, născut la 22.10.2003 și Novîchii Sabrina, născută la 24.02.2007, cu cuvinte necenzurate și amenințându-i cu răfuială fizică.

Tot el, pe 03.06.2020, la aproximativ ora 20:20, aflându-se la domiciliu în XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, conform extrasului de tichet „Drager”, test nr.6845, din 03.06.2020, ora 23:23, concentrația de alcool

de 0,77 mg/1, intenționat, intrând prealabil în conflict cu concubina Novîțhii Natalia, în cadrul căruia, a numit-o pe ea și pe minorii Novîțhii Victor, născut la XXXXX și Novîțhii Sabrina, născută la XXXXX, cu cuvinte necenzurate, a luat în mână un cuțit de bucătărie și a alergat din urma concubinei și a minorului Novîțhii Victor, pe care i-a amenințat cu omor, prin ce le-a provocat ultimilor o stare de teamă pentru viață și sănătate, fapt care a creat pericolul realizării acestei amenințări.

Tot el, continuând acțiunile criminale, pe 03.06.2020, la aproximativ ora 21:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliu în XXXXX, după ce a manifestat un comportament agresiv față de concubina Novîțhii Natalia și membrii familie, ultima a apelat la Serviciul de Gardă al SCO al IP Soroca, prin urmare, la fața locului s-a deplasat Grupa de Reacționare Operativă a IP Soroca, în componenta subofițerului superior al Serviciului patrulare al SSP al IP Soroca, agent principal, Prodan Dumitru și agentul Gîtlan Valentin, care au solicitat încetarea de către acesta a acțiunilor ilegale, la ce Morari Ion continua comportamentul agresiv, adică deteriora ușa și geamurile de la casă cu o pilă mecanică cu funcțiune pe benzină pusă în funcțiune, se exprima cu cuvinte înjositoare, ofense, amenința cu moartea colaboratorii de poliție, în scopul sistării activității lor. Concomitent se comporta agresiv și nu se subordona cerințelor legale ale colaboratorilor de poliție, încercând prin intermediul pilei mecanice cu funcțiune pe benzină și a toporului să provoace leziuni corporale agentului principal Prodan Dumitru, care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul, deoarece agentului principal Prodan Dumitru s-a dat la o parte.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunilor prevăzute de art.155, art.201¹ alin.(2) lit. a) și art.349 alin.(1) Cod penal.

3. Inculpatul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat.

3.1. Avocatul Grosu Igor în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu aplicarea unei pedepse penale prin prisma prevederilor art.90 Cod penal.

În motivarea cererii avocatul a invocat că, instanța de judecată și-a motivat respingerea cerinței părții apărării de aplicare a pedepsei non privative de libertate prin faptul că Morari Ion anterior a mai fost condamnat, a fost sancționat contravențional de 17 ori, nefiind achitate amenzile aplicate.

Totodată, instanța a reținut că inculpatul și-a recunoscut vina. Instanța n-a ținut cont de faptul că părțile vătămate n-au înaintat careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat. Inculpatul a promis instanței că nu va mai

comite fapte ilegale, muncește cu ziua pentru a se putea întreține pe sine și familia, are multe datorii pe care urmează să le restituie. Infracțiunile le-a comis fiind în stare de ebrietate și fiind sub influența pastilelor analgezice, care i-au diminuat înțelegerea lumii înconjurătoare, a promis că nu va mai consuma băuturi alcoolice.

La fel, părțile vătămate au solicitat ca instanța să-l sancționeze pe Morari Ion mai blând.

Prin urmare, în opinia avocatului, inculpatului merită să-i fie acordată o șansă să demonstreze că corectarea și reeducarea lui poate fi obținută fără izolarea lui de societate, ținând cont de concursul circumstanțelor atenuante și agravante, fiindu-i aplicată pedeapsa condiționat prin prisma prevederilor art.90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2021, apelurile au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Morari Ion și încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art.art.155, art.201¹ alin(2) lit. a) și 349 al.(1) Cod penal.

Instanța de apel nu reținut argumentul inculpatului referitor la faptul că, instanța de fond nu a făcut o analiză obiectivă a probelor pe care le-a enumerat în sentință și nu le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și că totalitatea probelor cercetate în instanță nu au dovedit săvârșirea de către el a infracțiunii imputate.

La fel și afirmațiile invocate de către inculpat, precum că nu este vinovat de săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost condamnat, că nu a amenințat pe nimeni, doar s-a certat cu concubina Novitchii Natalia, că probele enumerate în sentință nu au valoare probantă, că părțile vătămate și martorii acuzării nu au furnizat suficientă informație pentru constatarea vinovăției și declarațiile acestora urma să fie apreciate ca fiind critice și în favoarea sa.

Instanța de apel a apreciat aceste afirmații având un caracter declarativ și ca un mod de apărare a inculpatului, în vederea eschivării de la răspunderea penală, afirmațiile date fiind combătute prin totalitatea de probe administrate, care au fost puse just de către instanța de fond la baza sentinței de condamnare.

Au fost apreciate critic și alegațiile inculpatului privind faptul că, sentința este bazată pe presupuneri, instanța neobiectiv a examinat cauza, ajungând la concluzia greșită despre vinovăția lui. În cadrul cercetării judecătorești vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată și sentința de fapt nu este bazată pe presupuneri, dar pe totalitatea de probe administrate pe caz, la cercetarea cărora

inculpatul a avut acces deplin.

Referitor la individualizarea și executarea pedepsei contestate de către avocat, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.61 și 75 Cod penal, a menționat că, instanța de fond a ținut cont de aceste prevederi, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă faptei infracționale săvârșite, care corespunde împrejurărilor cauzei și care va atinge scopul de corectare și reeducare.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță a aplicat inculpatului pedeapsa nominalizată cu executarea reală a acesteia sub formă de închisoare, ținând cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia și constatând că lipsesc circumstanțele prevăzute de art.90 alin.(1) Cod penal și astfel nu este posibil de a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei.

5. Inculpatul, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, martorii audiați în cadrul procesului penal au fost părtinitori, fiind influențați de către inspectorul de sector și faptele constatate prin sentință nu corespund realității.

De asemenea, inculpatul a indicat că, sentința tradusă în limba rusă i-a fost înmănată la 04 noiembrie 2020, neavând posibilitatea să o atace în modul prevăzut de lege.

5.1. Avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, în temeiul pct.6 alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, decizia instanței de apel este lipsită de argumentare în ce privește constatarea cu certitudine a faptelor comise de inculpat, ori la baza unei sentințe de condamnare, cu aplicarea unei pedepse aspre urmează a ține cont de toate circumstanțele cauzei, de totalitatea probelor acumulate la dosar, nu numai în baza declarațiilor unei singure persoane.

Avocatul consideră că, instanța de apel nu a dat apreciere și nu a argumentat declarațiile inculpatului care a explicat că s-a certat cu soția fără a aplica violență fizică, totodată acesta a menționat că este vorbitor de limba rusă și nu i-a fost asigurată traducerea integrală în cadrul ședinței de judecată în cadrul primei instanțe, prin urmare actele le-a primit în limba de stat pe care nu o cunoaște.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurile declarate de partea apărării, menționând că acestea urmează a fi respinse ca vădit neîntemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În cauza deferită judecății, au fost declarate cereri de recurs de către inculpat și de către avocatul acestuia, care, au invocat aceleași temeuri de casare a decizie, solicitând achitarea acestuia, din care motiv Colegiul penal le va examina concomitent.

Colegiul penal reține că recurenții invocă temeiul pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, criticele recurenților se axează pe ideea că instanța de apel nu a intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatului, acestea fiind apreciate greșit, eronat dispunând condamnarea inculpatului în baza art.art.155, art.201¹ alin(2) lit. a) și 349 alin.(1) Cod penal.

Însă, verificând alegațiile acestora și circumstanțele cauzei în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea sunt neîntemeiate, iar acest temei nu-și găsește confirmarea în speța dedusă judecății.

Astfel, Colegiul penal ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins argumentele părți apărări, la caz fiind administrate probe pertinente și concludente susceptibile să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului Morari Ion.

Totodată, Colegiul penal constată că, recurenții critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând ca necorespunzător circumstanțelor

de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Toate probele administrate au primit apreciere la justa lor valoare, concluziile privind condamnarea inculpatului Morari Ion rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurenți, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei. În contextul dat, Colegiul penal reține că, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat.

În acest context, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurenților că, instanțele de apel la adoptarea hotărârii de condamnare s-au bazat în exclusivitate pe declarațiile unei persoane, care nu coroborează cu celelalte probe, deoarece aceasta reprezintă poziția subiectivă a recurentului. Precum rezultă din prevederile art.101 Cod de procedură penală, competența de apreciere a probelor în instanța de judecată îi revine judecătorului.

De asemenea, Colegiul penal respinge alegațiile invocate de către avocat că inculpatul este vorbitor de limba rusă și că acestuia nu i-a fost asigurată traducerea integrală în cadrul ședințelor de judecată. Astfel, în instanța de fond a participat interpretul Țapu Marcel și Oțel Aliona (f.d.21 vol. II) și Cruc Angela în instanța de apel (f.d.101 vol. II).

Mai mult, potrivit materialelor cauzei penale, sentința primei instanțe a fost tradusă în limba rusă și expediată inculpatului la 19 octombrie 2020, (f.d.63 vol. II), acesta recepționând-o la 04 noiembrie 2020, (f.d.139-140 vol. II), pe când apelul în privința sentinței a fost înregistrat la 09 noiembrie 2020, adică după ce a luat cunoștință cu sentința tradusă în limba rusă, fapt expres indicat de către Morari Ion în textul apelului (f.d.34 vol. II).

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, încălcări a drepturilor inculpatului prevăzut de art.16 Cod de procedură penală, de a lua cunoștință de toate actele și materialele dosarului, să vorbească în fața organului de urmărire penală și în instanța de judecată prin interpret, nu a avut loc.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.105-119, Vol. II) în coraport cu motivele invocate de recurenți, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări

inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, impunându-se soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Palade Rodica în numele inculpatului și de către inculpatul Morari Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2021, în cauza penală în privința lui Morari Ion XXXXX, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 august 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena